

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Redogörelse

för

Verksamheten

vid

Värnamo

Kommunala Mellanskola

under läsåret 1916-1917.

Redogörelse

för

Verksamheten

vid

Värnamo

Kommunala Mellarskola

under läsåret 1916-1917.

Eforus:

K. L. LINDBERG, Biskop, Teol. Kand. L. N. O.

Inspektor:

R. A. ÅKERLINDH, Fil. lic., Adjunkt.

Styrelse:

O. BECKMAN, e. o. Hovrättsnotarie, ordförande och sekreterare.

FR. FRITZÉN, Sparbankskamrer, v. ordförande.

G. SOHLBERG, Handlande, kassör.

C. LINDBLAD, Tingshusvaktmästare.

J. A. NORDBLOM, Handlande.

W. E. EMANUELSSON, vik. Rektor.

Suppleanter:

W. LAGERGREN, Handlande.

L. ÅKERFELDT, Disponent.

O. HOLMQVIST, Tandläkare.

H. BLOMSTRAND, Kronolänsman.

C. E. JOHANSSON, Handlande.

A. Undervisningen.

1. **Höstterminen** började med allmänt upprop lördagen den 26 augusti. Inträdes- och flyttningsprövningar ägde rum den 25 och 26. Undervisningen började måndagen den 28 kl. 8 f. m. Höstterminen avslutades den 19 december; den egentliga undervisningen slutade den 18 kl. 12 midd.

Vårterminen började den 11 januari med upprop; läsningen tog sin början följande dag kl. 8 f. m. Läsåret kommer att avslutas med årsexamen den 9 juni enligt ordning, som återfinnes i redogörelsens slut.

2. För hela skolan gemensam ledighet från undervisningen har givits följande dagar: den 28 oktober (3 t.) Barnens dag; den 10 och 11 november: den 19 februari, fastlagslov; 1 maj, dessutom hava två mindre lov för kalkbacksåkning givits. Enligt kollegiets beslut utbyttes lovdagarna vid pingst mot den 18 och 19 maj.

Enligt läroverksstadgans § 19 mom. 2 ha under höstterminen i 4 klassen givits 11 dagars lov, av vilka alla utom en delvis använts till skrivningar å lärorummet, i 3 klassen 6, varav alla delvis använts, i 2 kl. 4, delvis använda. Under vårterminen har i 4 kl. givits 14 lovdagar, av vilken 10 delvis använts; i 3 kl. 8, alla använda samt i 2 kl. 5, även använda till skrivningar å lärorummet.

Skrivningar ha förekommit i följande klasser: Modersmål 2—4, tyska 2—4, engelska 3 (dock ej under höstterminen) och 4.

3. Gemensam morgonbön har hållits 8—8,10 f. m.

Undervisning i läsmännen, teckning, gymnastik och sång har meddelats kl. 8,10—10,45 och kl. 12—3,30 måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag. Lördag har arbetet fortgått från kl. 8,10—10,45 samt kl. 12—1,40 då undervisningen för veckan slutat.

Mellan två på varandra följande lektioner har lämnats 10 minuters rast.

Antalet lärotimmar i veckan för läsmännen och teckning framgår av följande

Timplan:

Ä m n e n :	Klass				Summa
	1	2	3	4	
Kristendon	2	2	1	1	6
Modersmål	5	5	3	3	16
Tyska	8	6	4	4	22
Engelska	—	—	7	6	13
Franska (friv.)	—	—	2	2	4
Historia	3	3	3	3	12
Geografi	2	3	2	2	9
Matematik	5	5	5	5	20
Biologi	2	2	2	2	8
Fysik	1	1	1	2	5
Kemi	—	1	1	1	3
Teckning	2	2	1	1	6
Summa	30	30	32	32	124

Dessutom laborationer i kemi 1 timme i resp. klass 2 och 3, i fysik 1 t. i kl. 1 och 4, gymnastik 4 t. i kl. 1—4, friv. teckning 1 t. i kl. 3 och 4 samt sång 6 t. 1—4.

Lärjungarna hava haft skyldighet att delta i den allmänna högmässogudstjänsten i Värnamo kyrka en gång i månaden.

4. Skolan har under året haft glädjen att upprepade gånger mottaga besök av sin inspektor, D:r A. Åkerlindh, som därvid även åhört lektioner.

---

6. Läro- och Läseböcker.

Kristendom.

- Bibeln och psalmboken (1—4).
 Luthers lilla katekes med kort utveckling (1).
 Herner, Israels historia (1—2).
 Bergstrand, Den kristna tros- och sedeläran (2—3).
 Stave, Jesu liv (2—3).
 Lövgren, Kyrkohistoria i sammandrag (4).

Modersmålet.

- Sundén, Svensk språklära (1—4).
 Rebbe-Fischer, Exempelsamling till inövande av allmänna statsläran (1—3).
 Tegnér, Fritiof saga (3).
 Lindvall, Svensk läsebok för realskolan. Andra klassen (1).
 Lindvall, Svensk läsebok för realskolans fjärde och femte klasser (2).
 Lindvall, Svensk läsebok för realskolans sjätte klass (3—4).
 Steffen, Litteraturhistoria i sammandrag (4).
 Snoilsky, Svenska bilder (4).
 v. Heidenstam, Karolinerna (4).
 *Rodhe, Thomée, Zimmerdahl, Ur svenska litteraturen (1, 2).

Tyska.

- Winell, Tysk grammatik (1—4).
 Heuman, Tyska för nybörjare (1).
 Hjort, Övningsbok till den tyska grammatiken I, II, (2—4).
 Rodhe, Tysk läsebok för realskolan (2—3).
 Moser-Schönthan, Krieg im Frieden (4).
 Arnold, Fritz auf dem Lande (4).
 *Auerbach, Tysk handstil (4).
 Hoppe, Svensk—Tysk ordbok (2—4).
 Hoppe, Tysk—Svensk ordbok (2—4).
 Heumann, Lätta stycken (2).

Engelska.

- Hammarberg & Zetterström, Engelsk grammatik, förkortad uppl. (3—4).
 Afzelius, Engelsk nybörjarbok I och II (3).
 Afzelius, Engelska skrivövningar (3—4).
 Wenström, Engelsk—Svensk ordbok (3—4).
 Wenström—Harlock, Svensk—Engelsk ordbok (3—4).
 Wilde, The Happy Prince (4).

Franska.

- Bödtker och Höst, Lärobok i franska språket (3—4).

Historia.

- Grimberg, Sveriges historia för realskolan, förkortad uppl. (1—4).
 Grimberg, Sveriges historia för realskolan, del V. (4).
 Pallin—Boëthius, Allmän historia för realskolan (1—4).
 *Grimberg-Hildebrand, Ur källorna till Sveriges historia (1—4).
 *Gleerupska biblioteket, Världshistorien (3, 4).
 *Estlander, Allmänna historien i berättelser (2—3).
 *Löw, Allmän historia (2—3).
 *Grimberg, Läsebok till Sveriges historia (1—3).

Geografi.

- Carlsson, Skolgeografi, första kursen (1—4).
 Carlsson, Skolgeografi, andra kursen (3—4).
 *Gleerupska Biblioteket, Geografien (1—4).
 *Fagerlund och Falk, Geografisk läsebok (1—4).
 Roth, Skolatlas, jubileumsuppl. (1—4).
 *Sydow—Wagner, Kartbok.
 Almquist, Lärobok i naturkunnighet: geologi (3).

Matematik.

- Hagren, Problemsamling (2—4).
 Möller, Larsson och Lundahl, Räknebok för realskolan (1—4).
 Johnsson, Lärobok i algebra för realskolan (2—4).
 Lindman, Euklides fyra första böcker (2—4).
 Hagström, Räknetabeller (3—4).
 Meyer—Hedström, Räknebok för realskolan (2—4).

Biologi.

- Bohlin, Lärobok i biologi I (hälsolära, zoologi) (1—4).
 " " " II (botanik) 1—4).
 Krök-Almqvist, Svensk flora (1—4).

Fysik.

- Söderborg, Lärobok i praktisk fysik (1—4).
 Wahlgren, Lärobok i astronomi (3—4).

Kemi.

- Bohlin, Lärobok i kemi (2—4).

7. Under året har till användande antagits: Heuman, Lätta stycken, i kl. 2.

8. Lärokurser.

Första klassen.

Kristendom (2 t.) Israels historia enligt läroboken. Kortfattad översikt av gamla testamentets skrifter, samt läsning av valda delar av desamma. Tros- och sedelära: repetition av Luthers lilla katekes. Framställning av svenska kyrkans gudstjänstordning samt översikt av kyrkoåret. Valda psalmer. — Wallin.

Modersmål (5 t.) Läsning av Lindvall, Svensk läsebok. Framsägning av inlärdade dikter. Muntliga och skriftliga reproduktionsövningar. Språklära: formläran samt av syntaxen det viktigaste om satsbindningar och satsfogningar, övningar i att särskilja de viktigaste satsdelarna. Interpunktionsövningar. Rättskrivningsövningar. Några lättare uppsatser. — Wallin.

Tyska (8 t.) Sid. 1—65 i läseboken. Formläran muntligen genomgången i samband med den lästa texten. I grammatiken har utförligare lästs adjektivets deklinationer, personliga, possessiva och relativa pronomen, verbet samt prepositionerna. Talövningar. Enklare skrivövningar på lärorummet. — Svensson.

Historia (3 t.) Sveriges historia från äldsta tider till år 1611 i sammanhang med Danmarks och Norges historia under samma tid. Allm. historia: Forntiden. — Svensson.

Geografi (2 t.) Europa och Asien. — W. Emanuelsson.

Matematik (5 t.) Aritmetik: Repetition av läran om bråk; tillämpning av bråkläran på sorter; enkel reguladetri; procent- och ränteräkning; huvudräkning. Lätta ytberäkningar, grundade på praktiska mätningar. Algebra: Inledning till algebran, enkla sifferekvationer av första graden, lättare problem. — O. Emanuelsson, Wallin.

Biologi (2 t.) Människokroppen och däggdjuren. Sexuellsystemet, växternas organ, växtundersökning (vitsippa, hägg, gullviva, lejongap, ärt och gråvide), växtexaminering och exkursioner. — Hård.

Fysik (1 t.) Statiken utom kap. om lufttyckets växlingar och om fasta kroppar. Av värmeläran: Kroppars utvidgning genom uppvärmning, termometern, smältning och frysning. Laborationer (1 t.) Bestämning av specifika vikter hos fasta, flytande och gasformiga kroppar. Bestämning av längdutvidgningskoefficienter m. m.

Andra klassen.

Kristendom (2 t.) Jesu liv enligt läroboken. Kortfattad översikt av nya testamentets skrifter samt läsning av Lukas evangelium. Trosläran enligt läroboken. Valda psalmer. — Wallin.

Modersmål (5 t.) Läsning av Lindvall, Svensk läsebok, valda stycken av svenska författare. Verslära. Muntlig framställning: deklamationsövningar, föredrag och referat. Repetition av språkläran, satsanalys. Dispositionsövningar. Ett rättskrivningsprov var tredje vecka. 12 uppsatser, varav 8 på lärorummet. — W. Emanuelsson.

Följande ämnen ha givits:

1. En botanisk exkursion. Mitt trevligaste sommarminne. 2. Redogör för huvudsakliga innehållet av Runebergs "Graven i Perrho". När vi fiskade kräftor. 3. Om klostren och livet i dem. Zulukafferna och deras levnads-sätt. 4. Barnens dag i Värnamo. En laborationstimme i kemi. 5. Beskrivning av en ladugård. Mitt mårtenslov. 6. Jesus vid tolv års ålder i templet. Någon av Selma Lagerlöfs "Kristuslegender". Sydamerikas inbyggare. 7. Vad vet du om fågellivet under vintern? 8. Näringarna i Nordamerikas förenta stater. 9. Vintersport. 10. Kristofer Columbus och upptäckten av Amerika. Citron och Nyponblomma (Efter Snoilsky). 11. Egypten. Om biens liv. En dröm. 12. Återstår.

Tyska (6 t.) *Översättning*: Tyska läseboken sid. 1—70. *Grammatik*: Form-läran genomgången jämte det viktigaste av syntaxen med anslutning till den lästa texten. *Tal*-, tillämpnings- och muntliga reproduktionsövningar. *Ex-temporalier*. *Skrivningar*: En översättning till tyska var tredje vecka på lärorummet. — Wallin.

Historia (3 t.) Svensk historia: Tiden 1611—1772. Allmän historia: Medeltiden och nya tiden till 1648. — Wallin.

Geografi (3 t.) Afrika, Australien och Amerika samt delvis repetition av Asien. — Hård.

Matematik (5 t.) Aritmetik och algebra: Sifferekvationer av första graden med en obekant; bolags- och blandningsräkning; procenträkning; ränteräkning, arbetsproblem. Geometri: Euklides' första bok, satserna I—XVII. — O. Emanuelsson.

Biologi (2 t.) Fiskar, kräldjur, groddjur, ryggradslösa djur. Växtundersökning och de av bokens typer, som ej lästes i kl. 1; växtbestämning, exkursioner, växtinsamling. — Hård.

Fysik (1 t.) Den del av värmeläran, som ej lästes i kl. 1. Magnetismen. — Hård.

Kemi (1 t.) Lärobokens kap. I—VIII. Laborationer: (1 t.) Framställning av ett större antal baser, syror och salter. Förbränningsförsök. Försök med ekvi-valenta viktmängder. — Hård.

Tredje klassen.

Kristendom (1 t.) Kortfattad översikt av nya testamentets skrifter samt läsning av Apostlagärningarna. Kyrkohistoria: forntiden och medeltiden. Sedeläran genomgången enligt läroboken. Valda psalmer. — Wallin.

Modersmål (3 t.) Läsning av valda stycken ur läseboken; Tegnér, Frithiofs saga. Framsägning av inlärdas dikter. Valda delar av svenska syntaxen; satslära, satsanalys, verslära. Dispositionsövningar. Enklare föredrag. 12 uppsatser, varar 8 på lärorummet. Följande ämnen ha givits:

1. Berätta om en resa, som du företagit. Skildra ett besök på en lantgård.

Min roligaste dag under sommarlovet. 2. Om stensötan. Om Rysslands näringar. En svampexkursion. Vilken årstid tycker du mest om? 3. Om nykterhetsrörelsen och Peter Wieselgren. 4. Redogör för innehållet i Anna Maria Lenngrens dikt "Den glada festen". 5. Redogör för något slag av idrott. Redogör för något trädgårdsarbete (lantbruksarbete). Beskriv en idrottstävling, som du åsett. 6. Beskriv en masugn. Varför firas julen, och hur firas den i vårt land? Vad brukar du hjälpa till med hemma före jul? 7. Redogör för några jullekar. En dag på kälkbacken. Några iakttagelser under en promenad en vinterdag. Berätta innehållet i Selma Lagerlöfs "Margareta Fredkulla". 8. Skildra några drag ur ett djurs liv. Under vilken tid i historien skulle du helst ha velat leva, och vad skulle du då ha velat uträtta? 9. Berätta om fransk-tyska kriget 1870—71. Jesu liknelse om den barmhärtige samariten. Redogör för innehållet i "Avskedet" (ur Tegnér's "Fritiofs saga"). 10. Den gamla dalaklockan berättar sin historia. Om jag hade en egen stuga på landet. Vad skulle du göra, om du bleve rik? 11. Ämnena för realskolexamen v. t. 1917. 12. — — —. — Svensson.

Tyska (4 t.) Tyska läseboken sid. 60—130. Talövningar i samband med den lästa texten. *Grammatik*: syntaxen genomgången. Tillämpnings- och reproduktionsövningar. Extemporalier. *Skrivningar*: en översättning till tyska var tredje vecka alla på lärorummet. — Svensson.

Engelska (7 t.) *Översättning*: Afzelius, Engelsk nybörjarbok I och sidan 1—60 i del II. *Grammatik*: Formläran och viktigare delar av syntaxen. Tal-, tillämpnings- och reproduktionsövningar. *Skrivningar*: 2 under h. t., 6 under v. t. alla på lärorummet. — Strömberg.

Franska (frivillig) (2 t.) Styckena 1—21 i läroboken. Formlära motsvarande det lästa. Några oregelbundna verb. — Wallin.

Historia (3 t.) *Fäderneslandets historia*: Repetition av Forntiden och Medeltiden. Av Nyare tiden tidsperioden 1809 till närvarande tid, jämte motsvarande delar av Danmarks och Norges historia. *Allmän historia*: Tiden 1648 till närvarande tid. — Svensson.

Geografi (2 t.) Europas geografi repeterad. Allmänt fysisk geografi. Geologi. — W. Emanuelsson.

Matematik (5 t.) Aritmetik och algebra: Ekvationer av första graden med en obekant jämte problem; bolags- och blandningstal; diskont- och rabatträkning; arbetsproblem; rörelseproblem; något om bråk och polynoms upplösning i faktorer; planimetriska räkneexempel. Enklare ekvationer av första graden med 2 obekanta. Kvadratrot. Geometri: Euklides avslutad och repeterad. — W. Emanuelsson.

Bioologi (2 t.) Repetition av djurriket, typerna för kryptogamernas huvudgrupper, några viktigare fanerogama växtfamiljer, jämte de förnämsta in- och utländska kulturväxterna. Exkursioner med växtinsamling. — Hård.

Fysik (1 t.) Elektriciteten. Astronomi. — Hård.

Kemi (1 t.) Lärobokens kap. IX—XII. Laborationer: (1 t.) Reaktioner på soc-

ker, stärkelse, dextrin. Härledning av mängdlagar. Oxidations- och reaktionsförsök. — Hård.

Fjärde klassen.

Kristendom (1 t.) Bilder ur kyrkans historia enligt läroboken med särskild vikt lagd på den äldsta kyrkans och den lutherska reformationens historia samt de religioner, med vilka kristendomen varit eller är i beröring. Bibelläsning: Valda delar av Pauli brev. Valda psalmer. — Wallin.

Modersmål (3 t.) Läsning av Lindvalls läsebok, v. Heidenstams Karolinerna och Snoilskys Svenska bilder. Litteraturhistorien genomgången enligt läroboken. Verslära. Föredrag. Dispositionsövningar. Uppsättande av praktiska skrivelser. 11 Uppsatser, varav 8 på lärorummet. Uppsatsämnen:

1. Något, som jag lärt mig under sommaren. De sista veckorna av sommarlovet. Något om höstens växtliv. 2. Om trettioåriga kriget. Om vinden. De förnämsta redskapen på en svensk lantgård. 3. Varpå beror Englands industriella överlägsenhet? Hästen i människans tjänst. Människans plikter mot djureu. 4. Den trakt av vårt land, som jag tycker mest om. En episod ur en bok, som jag nyligen läst. En vandring genom Värnamo. 5. Berätta något ur "Svenskarna och deras hövdingar". Berätta något ur "Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige". Skildra någon av personerna i "Fänrik Ståls sägner". 6. Karl XI. Vår folkvisediktning. Hur skulle du vilja bo? 7. Rysslands befolkning. En bok, som jag önskar mig. Beskriv något handarbete eller någon hemslöjd. Vilken årstid tycker du mest om? 8. Om fransk-tyska kriget 1870—71. Våra viktigaste växtsamhällen. Vad skulle du helst vilja bli? 9. Bibelns berättelser om Jesu barn-dom. Geijers fornordiska dikter. Tegnér's fosterländska dikter. Beskriv en småländsk bondgård. 10. Om Martin Luther. Om februarirevolutionen. Gustav II Adolf. Karl XII:s soldater. Redogör för innehållet i någon av Snoilskys "Svenska bilder." Hur tycker du, att en god kamrat bör vara? 11. Onkel Toms stuga. Några för oss kännbara verkningar av världskriget. — Svensson.

Tyska (4 t.) Läsning av Arnold: Fritz auf dem Lande och Moser-Schöntan, Krieg im Frieden. Grammatiken avslutad och repeterad. Tal-, tillämpnings- och reproduktionsövningar. Extemporalier. Skrivningar: en översättning till tyska eller reproduktion var tredje vecka, alla på lärorummet. — Strömberg.

Engelska (6 t.) *Översättning*: Wilde, The Happy Prince. Grammatiken avslutad och repeterad. Tal- och tillämpningsövningar. Extemporalier. Skrivningar: en översättning till engelska eller en reproduktion varannan vecka. — Strömberg.

Franska (frivilligt) (2 t.) Läsning av sid. 35—79 i läroboken. Grammatik motsvarande det lästa. Oregelbundna verb. Tillämpningsövningar. — Wallin.

Historia (3 t.) Sveriges historia: repetition av nyare tiden med särskild vikt lagd på tiden efter 1809. Hufvuddragen av Sveriges nuvarande statsförfattning samt av dess centrala och kommunala förvaltning. Allmänna historien: repetition av nyare tiden med särskild vikt lagd på tiden efter 1815. — Strömberg.

Geografi (2 t.) Allmän geografi. Sveriges och de viktigaste kulturländernas geografi. — W. Emanuelsson.

Matematik (5 t.) Aritmetik och algebra: Praktiska räkneuppgifter; ekvations-system av första graden med en och flere obekanta jämte problem; kvadratrötter; planimetriska och stereometriska räkneuppgifter. Geometri: Euklides avslutad och repeterad Enklare bokföring. — W. Emanuelsson.

Biologi (2 t.) Människokroppen, det viktigaste av hälsoläran, däri inbegripet de rusgivande ämnenas och tobakens natur och verkningar. Huvuddragen av växternas inre byggnad, livsföreteelser och levnadsförhållanden. — Hård.

Fysik (2 t.) De delar av statiken, som ej lästes i klass 1, Optik och Astronomi. Laborationer (1 t.) Lutande plan, hävstång, speglar och linser, brytningsexponenter, fotometri. — Hård.

Kemi (1 t.) Organisk och repetition av oorganisk kemi. — Hård.

Med var och en av klasserna 1—4 ha företagits två biologiska exkursioner, en på höstterminen och en på vårterminen, vardera på 3 timmar.

9. *Välskrivning*. Klass 1. I samband med modersmålsundervisningen. — Wallin.

10. *Teckning*. Klass 1. Då årstiden så har medgivit, har teckning ägt rum med levande växter, trädgårdsprodukter eller dylikt som förebilder, dessutom perspektivritning efter enklare verkliga föremål, vilka sedan färglagts i enlighet med sitt naturliga utseende med pastellkritor eller vattenfärger. För de mindre försigkomna eleverna ha använts ritböcker med förebilder. Minnesteckning.

Klass 2. Liksom i klass 1 har på lämplig tid ritats efter levande växter och trädgårdprodukter, dessutom perspektivritning efter verkliga föremål, ritning efter klotsar i olika ställningar, färgläggning med vattenfärger och övning i tillblandning av färger. Minnesteckning.

Klass 3. Ritning efter levande växter och trädgårdsprodukter samt uppstoppade fåglar, perspektivritningar efter verkliga föremål och gipser, ritning efter klotsar i olika ställningar, färgläggning med vattenfärger samt övning i tillblandning av färger. Minnesteckning.

Frivillig teckning. Linearritning i sammanhang med undervisningen i geometri huvudsakligen efter P. Henriques lärobok.

Klass 4. Ritning efter levande växter och trädgårdproduktur, perspektivritning efter verkliga föremål och gipser, ritning efter klotsar i olika ställningar. Frivillig teckning = kl. 3. Kartritning. — Ekenman.

11. *Sång*. De i sångundervisningen deltagande lärjungarna hava varit fördelade i tre avdelningar, kl. 1 och 2 vardera en och kl. 3 och 4 tillsammans en. Undervisningen har omfattat notläsning, notskrivning, tonträffning, inövande av en-, två- och trestämmiga sånger samt koraler. — O. Emanuelsson.

12. *Gymnastik*. Lärjungarna ha varit fördelade på två avdelningar, 1 gossar kl. 1—4; 2 flickor kl. 1—4. Vardera avdelningen har haft 4 lektionstimmar

i veckan. Avdelningarna ha varit delade på fyra rotar. — Av under höstterminen närvarande 32 gossar voro 2 befriade från gymnastik, av 28 flickor 8; under vårterminen av 33 gossar 4 befriade och av 27 flickor 7.

Gymnastiklektionerna började under höstterminen den 30 augusti och slutade den 16 december, började under vårterminen den 13 januari. På grund av bränslebristen inställdes gymnastiken den 13 februari—16 april och anordnades i stället övningar i vinteridrott 2 gånger i veckan med 2 timmar varje gång.

Lek och idrott. Under höstterminen utbyttes, så länge vädret tillät, minst en timma i veckan av gossarnas gymnastiklektioner mot övningar i fri idrott eller fotbollspel. I flickornas dagövningar ha även lekvarv ingått. — Avd. 1 Hård; 2 Strömberg.

13. *Kvinnligt handarbete.* Under höstterminen anordnades genom frivilligt åtagande en timme i veckan undervisning, som omfattade vanlig sömnad. Genom ett anslag av 150 kronor från Värnamo köping har under vårterminen igångsatts arbete för Svenska Röda korset och har det omfattat sömnad av lakan, örngott och handduk enligt fastställd modell. Ledare: O. Emanuelsson.

14. I bil. A. lämnas förslag till frivilliga självstudier under instundande ferier.

B. Lärarna:

16. Lärarnas tjänstligganden ha varit fördelade på följande sätt:

Fjellander E. Fil. K. f. e., rektor, tjänstledig.

Emanuelsson, W. Fil. M. f. e., v. rektor.

Modersmål i kl. 2	5 tim.
Geografi » 1, 3 och 4	6 »
Matematik » 3 och 4	10 „ = 21 tim.
Förrättat morgonbön 2 dagar i veckan; rättat svenska uppsatser i 2.	

Hård af Segerstad, Fr., Fil. K. pr, ord. ämneslärare.

Geografi i kl. 2.....	3 tim.
Biologi » 1—4	8 »
Fysik » 1—4	5 »
Laborationer i fysik i kl. 1 och 4	3 »
Kemi i kl. 2—4.....	3 »
Laborationer i kemi i kl. 2 och 3.....	2 »
Gymnastik kl. 1—4 (gossar)	4 » = 28 tim.

Klassförest. i klass 3.

Wallin J. Fil. K. f. e., ord. ämneslärare.

Kristendom i kl. 1—4	6 tim.
Modersmål » 1	5 »
Tyska » 2	6 »
Franska » 3 och 4.....	4 »
Historia » 2	3 »
Matematik » 1	3 » = 27 tim.
Förrättat morgonbön 2 dagar i veckan; rättat tyska skrivningar i 2.	

Klassförest. i klass 2.

Strömberg, Hilda p. h. s., bitr. föreståndarinna.

Tyska i kl. 4	4 tim.
Engelska i kl. 3 och 4.....	13 »
Historia » 4	3 »
Gymnastik » 1—4 (flickor)	4 » = 24 tim.
Förrättat morgonbön 2 dagar i veckan; rättat tyska skrivningar i 4, engelska 3 och 4.	

Klassförest. i kl. 4.

Svensson, Anna-Maria p. h. s., e. o. ämneslärarinna.

Modersmål i kl. 3 och 4.....	6 tim.
Tyska » 1 och 3.....	12 »
Historia » 1 och 3.....	6 » = 24 tim.
Rättat svenska uppsatser i 3 och 4, tyska skrivningar i 3.	

Klassförest. i klass 1.

Emanuelsson, Olga, timlärarinna.

Matematik i kl. 1 och 2	7 tim.
Sång » 1—4	6 »
Frivilligt handarbete i kl. 1—4	1 » = 14 tim.

Ekenman, Fr., Ingeniör, vik. teckningslärare.

Teckning i kl. 1—4	6 tim.
Friv. teckning i kl. 3 och 4	2 » = 8 tim.

17. Rektor E. Fjellander har för upprätthållande av annan tjänst varit tjänstledig från sin läraretjänst under hela läsåret och från rektorsförordnandet 15 aug. 1916—1 juli 1917. — Ord. ämnesläraren F. Hård af Segerstad var för värplikts-tjänstgöring tjänstledig 16—31 oktober.

18. För Fjellander har under hela tjänstledighetstiden varit förordnad både som vik. ämneslärare och rektor Fil. Mag. W. Emanuelsson. — Under Hård af Segerstads tjänstledighet vikarierade Fil. Mag. H. Witt.

20. Genom beslut av skolans styrelse den 18 Jan. 1917 beslöts inrättandet av ännu en ordinarie läraretjänst vid skolan. Styrelsen har även utsett innehavare av denna tjänst, men har beslutet ännu ej blivit fastställt.

C. Lärjungarna.

22. Lärjungarnas antal:

Klass	Den 15 september 1916			Klass	Den 1 februari 1917.		
	Gossar	Flickor	Summa		Gossar	Flickor	Summa
1	17	9	26	1	18	9	27
2	4	8	12	2	4	8	12
3	7	6	13	3	7	5	12
4	4	5	9	4	4	5	9
Summa	32	28	60	Summa	33	27	60

23. Under kalenderåret 1916 inskrevs följande antal i skolan.

I 1:a klassen 26 lärjungar, varav 11 gossar och 6 flickor genomgått folkskola Litt. A, 5 gossar Litt. C, 1 gosse och 1 flicka förut undervisats i hemmet och 2 flickor förut åtnjutit undervisning i flickskola; i 2:a klassen en gosse som genomgått folkskola Litt. A och åtnjutit undervisning i hemmet.

24. Antal i teckning, musik och gymnastik deltagande lärjungar höstterminen 1916.

Klass		Teckning		Musikens teori o. sång	Gymnastik	Antal närvarande
		obligator.	friv. o. obl.			
1	Gossar	17		17	16	17
	Flickor	9		9	9	9
2	Gossar	4		4	4	4
	Flickor	8		8	5	8
3	Gossar	3	4		6	7
	Flickor	6		6	3	6
4	Gossar	1	3		4	4
	Flickor	1	4	5	3	5
Summa		49	11	49	50	60

Anm. Av den rätt till befrielse från undervisning i teckning, som tillkommer lärjungar, vilka åtnjufa friv. undervisning i franska, har ingen lärjunge under h. t. begagnat sig.

Antal i frivillig undervisning i läsåmnena deltagande lärjungar. I friv. franska deltog under höstterminen i kl. 4: 2 gossar och 4 flickor; i klass 3: 7 gossar och 5 flickor. Ingen förändring under vårterminen. I laborationsövningarna i kemi och fysik hava i alla klasser samtliga närvarande lärjungar deltagit.

29. Antalet ämnen, vari hemläxor givits till måndagar ha i klasserna 3 och 4 varit 2, i kl. 1 och 2, 1, samt till övriga dagar 3 à 4. Beträffande den tid, hemarbetena i allmänhet kunna anses kräva, kunna genom sammanställning av givna uppgifter följande timantal pr vecka anses normala: klass 4: gossar 19, flickor 23; klass 3 respektive 12 t. 10 m. och 12 t. 45 m.; klass 2: respektive 8 t. och 8 t. 30 m.; klass 1: respektive 7 och 6.

30. Över hälsotillståndet vid Värnamo kom. mellanskola läsåret 1915—16 får jag avgiva följande berättelse:

Hälsotillståndet har varit synnerligen gott. Inga epidemiska sjukdomar med undantag av ett par fall parotitis epidemica och 2 fall mässling.

Av sjukrapporterna framgår, att såsom orsak till frånvaro uppgivits oftast "förkylning och huvudvärk". Läkare sällan anlitad.

Värnamo den 21 maj 1917.

GUSTAF LUNDSKOG.

Skolläkaren har haft mottagning å skolan lördagar kl. 10,45.

33. Efter att hava avlagt realskolexamen lämnade följande lärjungar skolan vårterminen 1916, och hava de om sina tillämnade levnadsbanor omedelbart efter examen lämnat följande uppgifter:

Magnus Andersson	till postverket.
Erik Eriksson	» handelsyrket.
Bertil Kindlund	» järnväg.
Erik Larsson.....	» handelsyrket.
Sven Palm	» bank.
Axel Sterner.....	» musikalisk undervisning.
Erik Viklund	» gymnasium.
Karin Blomstrand	» gymnastikinstitut.
Edith Eriksson.....	» bank.
Elisa Johansson	» »
Ellen Johansson	» fortsatta studier.
Sonja Svensson	» telegrafverket.

35. Under sist förflutna kalenderår ha följande lärjungar lämnat skolan utan examen:

Under vårterminen och sommarferierna:

Från klass 4:	Astrid Hallén	till hemmet.
	Edith Johansson.....	» »
	Margareta Svensson..	» kontor.
» » 3:	Sven Sterner	» allm. läroverk,
	Greta Törnquist	» hushållsskola.
	Kerstin Svensson ...	» hemmet.
» » 2:	Arvid Petterson.....	» »
	David Karlsson	» annan läroanstalt.
	Valter Larsson	» järnväg.
» » 1:	Nils Sterner.....	» allm. läroverk.
	Verner Gustafsson ...	» handel.

Under höstterminen och julferierna:

Från klass 3:	Elsa Ståhl	utan att uppgift lämnats.
	Helga Eriksson	till annan läroanstalt.

37. Terminsavgifterna utgå med 50 kronor i de tre nedre klasserna och 65 i fjärde. Befrielse medgives antingen helt och hållet eller med en eller två tredjedelar. Vid bestämmandet av terminsavgifterna följas bestämmelserna i läroverksstadgans § 221. Under läsåret hava 9 lärjungar varit helt befriade, 4 hava erlagt en och 12 två tredjedels avgift. — Från och med den 1 januari 1917 upptages en inskrivningsavgift av 10 kronor.

D. Ur skollivet.

38. Den 6 november högtidlighölls med en enkel festlighet med tal samt musik, sång och deklamation, utförd av elever.

E. Boksamlingar och undervisningsmateriel.

39. Referensbiblioteket har under året ökats med följande gåvor: från Gleerups förlag, Lund: Björkelund och Danielsson, Metodisk nybörjarbok i engelska; samma förf.: Tysk läsebok; från P. A. Norstedt & Söner: Frösell, Tyska synonymer; Hagren, Problemsamling; Palmblad, Bokföringens grunder; från Magnus Bergwall, Stockholm: Helldorff, Svårigheterna i engelska översättningsprov; Nyman, Hilding, Ekvationslära; från och genom Kungl. Läroverksöverstyrelsen: Dess årsberättelse; Rosenius, Sveriges fåglar och fågelbon h. 7, 8; m. m. Till referensbiblioteket har inköpts: Afzelius, Engelsk uttalsordbok; Gleerupska biblioteket, Världshistorien; Hildebrand, E och Grimberg, C, Ur källorna till Sveriges historia; Koralspsalmbok; Nyström, Biblisk ordbok; Rodhe-Thomé-Zimmerdahl, Ur svenska litteraturen; Sveriges land och folk utg. Guinchard samt några läroböcker.

För lärararummet har prenumererats på följande tidskrifter och tidningar: Tidning för Sveriges läroverk; Pedagogisk tidskrift; Svenskt arkiv för pedagogik; Vetenskapen och livet; Tifing; Moderna språk. Svensk läraretidning. — Värnamoposten överlämnas av dess redaktion gratis.

Geom ett anslag av 150 kronor från Värnamo köping har avhjälpst ett länge känt behov för skolan. Ett lärjungebibliotek har nämligen grundlagts: Ansökan om statsbidrag till lika stort belopp har ingivits men ännu ej slutbehandlats. För att förstärka biblioteket har skolan haft till låns från Folkbildningsförbundet två dess boklåda för barn och ungdom.

Biblioteket omfattar nu 82 arbeten om tillsammans 137 band.*) Till 52 låntagare ha ur biblioteket utlånats 280 band; ur bålådorna till 60 låntagare 386 band. — Bibliotekarie: W. Emanuelsson.

Biblioteket har erhållit följande gåvor:

- Av Grosshandlande G. Sohlberg: Sveriges nationallitteratur 1—25, 1, 2.
 • Läraren vid skolan J. Wallin: Fornforskarens sagor; Ideström, Tre sagor; Starbäck, Historiska bilder; Doyle, Det stora boerkriget.
 • Fröken H. Strömberg: Andersson, Grekiska sagor.

---

*) Av dessa äro 31 arbeten om 64 band skänkta.

- Av Fröken A. M. Svensson: Leighton, Vem var den skyldige? Fågel Blå, 5; Äventyrens bok.
 » D:r G. Lundskog: Mücke, Ayesha.
 » D:r A. Åkerlindh: Brehm, Djurens lif.
 » Bokhandlande A. Ahlgren: Nothdurft: Fys. experimentbok; Fågel Blå 19; Växjö stifts hembygdskalender; London, Varghunden; Kolthoff, Ur djurens liv 1.

Av och genom Kungl. Läroverksöverstyrelsen: Olympiska spelen 1912; Sveriges natur 1916. Bolin: Bruk o. missbruk av alkohol.

- » Bibliotekarien: Rydberg, Dikter; Bååth, Nordiskt forntidsliv; Björnson, Berättelser; Thomas, Upptäckternas bok; Beecher-Stowe, Onkel Toms stuga; Cooper, Bjägaren; Moser, Der Bibliothekar; Eddan, övers; Collins, Månstenen; Doyle, Sherlock Holmes' äventyr.

Inköpen ha hittills mest omfattat verk av v. Heidenstam, Rydberg, Lagerlöf m. fl. nyare svenska författare samt klassisk barn- och ungdomslitteratur.

Av annan undervisningsmateriel har inköpts linser, speglar, vågar m. m. för lärjungelaborationer i fysik. Bildsamlingen för skioptikon har kompletterats med en samling bilder från Stor-Britannien och en serie, belysande befruktning inom växtvärlden. — För undervisningen i kemi har inköpts några apparater.

Skolans samlingar ha dessut ökats med följande gåvor:

- Av Fröken A. Svensson: En större flintyxa, kalktuff med hasselblad.
 » Fil. K. Hård af Segerstad: Dyntinficerad laklever.
 » Gossen Harry Skog: Snok i sprit.
 » Eleven Torsten Svensson: Spigg.

Till alla dem, som sålunda ihåggkommit och visat sitt intresse för skolan ber jag att få uttala ett varmt tack.

F. 40. Skolbyggnaden och inredningsmaterielen ha under året ej undergått någon större förändring. — I skolträdgården har med biträde av intresserade lärjungar planterats ett sjuttioal representativa gagn- och prydnadsväxter.

G. Ekonomiska förhållanden.

41. Inkomster och utgifter kalenderåret 1916.

Inkomster:

Statsbidrag: Grundanslag	Kr. 6,400: —
Anslag till ämneslärare och ålderstillägg ..	» 2,200: —
» » arvode åt rektor	» 538: 33
» » » » bitr. föreståndarinna ..	» 200: —
» » » » e. o. lärare	» 157: 44
	9,490: 77
Terminsavgifter	Kr. 4,305: 50
Anslag från kommunen	» 6,800: —
Räntor	» 263: 20
	Summa Kronor 20,859: 47

Utgifter:

Löner och arvoden:

1 ord. lärare i 1:a lönegraden.....	Kr. 2,700: —	
1 » » » 2:a »	» 2,900: —	
1 » » » 3:e »	» 3,150: —	
1 » lär:na » 1:a »	» 1,850: —	
Arvode till rektor	» 800: —	
» » bitr. föreståndarinna	» 200: —	
» » l e. o. lärarinna	» 1,600: —	
» » vik. lärare	» 429: 28	
» » övnings- och timlärare	» 2,139: 29	
» » läkare	» 100: —	
Vaktmästare.....	» 360: —	16,228: 57
Undervisningsmateriel	Kr. 567: 84	
Förbrukningsmateriel	» 202: —	769: 84
Skolans andel i pensionsavgifter.....		Kr. 936: 92
Hyror		» 1,025: —
Lyse och vedbrand		» 1,048: 88
Trycksaker, frakter och div. omkostnader...		» 850: 26
	Summa Kronor	20,859: 47

För att möjliggöra utdelning av premier och stipendier till därav förtjänta lärjungar ha till mig överlämnats följande bidrag:

Av Hovrättsnotarie O. Beckman	Kr. 25.
» D:r A. Åkerlindh	» 20.
» Häradshövding A. Lilliesköld	» 10.
» Fabrikör A. Sundin	» 10.
» Handlanden J. A. Nordblom	» 5.
» Kamrer Fr. Fritzén	» 5.
» Kronofogde C. O. Helmer	» 5.
» Kyrkoherde N. Källoff	» 10.
» Kapten A. G. Tilosius	» 10.
» Handlande G. Sohlberg	» 10.
» Bokhandlare A. Ahlgren	» 10.
» Handlande H. Collberg	» 5.
» Kronolänsman H. Blomstrand	» 5.

För dessas på detta sätt visade intresse ber jag att få framföra skolans och mitt värdsamma och varma tack.

H. Examina och terminsavslutning m. m.

43. Vårterminen 1916 försiggick muntlig realskolexamen den 31 maj med 13 elever, 7 gossar och 6 flickor, varav 7 gossar och 5 flickor godkändes. Närvarande: såsom Kungl. Läroverksöverstyrelsens ombud skolans inspektör D:r A.

Åkerlindh, såsom examensvittnen Häradshövding A. Lilliesköld, Kapt. A. G. Tilosius och Kronofogde C. O. Helmer.

Till undergående av realskolexamen innevarande vårtermin hade anmält sig 3 gossar och 5 flickor. Av dessa hade en gosse, som ej i vederbörlig ordning genomgått de båda högsta klasserna av Kungl. Maj:ts erhållit tillåtelse att deltaga i examen som skolans egen lärjunge.

I skrivningarna som ägde rum den 3, 5, 7 och 9 maj blevo följande godkända:

Rudolf Andersson.	Jenny Borg.
Folke Beckman.	Gunhild Lönnkvist.
Arvid Wenker.	Elsa Tilosius.
	Lizzi Åslund.

Muntlig examen kommer att äga rum fredagen den 8 juni under ledning av D:r R. A. Åkerlindh.

Till examensvittnen ha av kommunalstämman utsetts: Häradshövdingen m. m. A. Lilliesköld, Kronofogde C. O. Helmer och Kronolänsman H. Blomstrand.

Fyllnadsprövning till realskolexamen har avlagts av en f. d. lärjunge i franska och geografi samt av en i franska.

44. Årsexamen och avslutning kommer att äga rum lördagen den 9 juni med början klockan 10 f. m. enligt bifogad examensordning. Gymnastikuppvissning hålles i skolans gymnastiksal onsdagen den 6 juni kl. 5 e. m.

45. Till övervarande av årsexamen, uppvisningar och avslutning får jag vördsamt inbjuda skolans nuvarande och förutvarande inspectores, nuvarande och före detta medlemmar av skolans styrelse, lärjungarnas föräldrar och målsmän samt alla övriga som intressera sig för uppfostran och undervisning.

46. Nästa läsår börjar med allmänt upprop för samtliga lärjungar lördagen den 25 augusti kl. 2 e. m.

Inträdes- och flyttningssökande skola anmäla sig torsdagen den 23 kl. 10 f. m.

Lärarna samlas å kollegierummet fredagen den 24 kl. 9 f. m.

Värnamo i maj 1917.

Wilh. E. Emanuelsson.

Bil. A.**Uppgifter, lämpliga för frivilliga självstudier.**

(Siffrorna inom parantes angivna den klass till vilken lärjunge bör vara flyttad för att ha största fördel av arbetet i fråga.)

- Modersmål:** Isländska sagor, ex. Nials saga (övers. Bååth) (2, 3).
 Rhode, Thomée, Zimmerdahl: Ur vår tids litteratur (2).
 *Rydberg, Vapensmeden, Singoalla och Fribytaren på Östersjön (3, 4).
 *Lagerlöf, Drottningar i Kungahälla, Jerusalem (3, 4).
 *Strindberg, Svenska öden och äventyr (4).
- Tyska:** Läsning av de sista styckena i läseboken (2).
 Skrivning av stycken i Heuman, Lätta stycken (3).
 Läsningar av Arnold, Fritz auf dem Lande eller v. Rhoden, Der Trozkopf (4).
- Engelska:** Några berättelser ur läseboken del. 2.
- Historia:** *Grimberg, Svenska folkets underbara öden (2—4).
 Fryxell, Berättelser ur svenska historien (2—4).
 *Becker: Världshistoria (2—4).
- Geografi:** *Thomas, Upptäckternas bok (2—4).
 Andersson, Gunnar, Vårt dagliga bröd (4).
 *Fagerlund och Falk, Geografisk läsebok, för varje klass den del, som motsvarar genomgången kurs.
- Biologi:** Insamling och preparering av växter i olika utvecklingsstadier från groddplanta till fullmognad (2).
 Studium av utvecklingen hos insekter (3).
 Stadium av våra vanligaste svampar efter någon handbok (ex. Strömbom, Svampbok, pris 1: —).
 Jägersköld, Lönnberg, Adlerz, Sveriges djurvärld (2—4).
 *Simmons, Våra vanligaste vilda växter (2—4).
 Insamling av växter över det obligatoriska antalet.
- Teckning:** Avbildning av någon växt med tydligare blomdelar, dels växter i sin helhet, dels blommans olika delar var för sig (blomanalys).

---

*) Finnes att låna i lärjungebiblioteket.

Examensordning.

Timme	Klass 1	Klass 2	Klass 3
10—10,30	Tyska <i>Svensson</i>	Matematik <i>O. Emanuelson</i>	Engelska <i>Strömberg</i>
10,30—10,55	Kristendom <i>Wallin</i>	Biologi <i>Hård</i>	Geografi <i>Emanuelson</i>
10,55—11,5	R— a — s — t		
11,5—11,30	Fysik <i>Hård</i>	Tyska <i>Wallin</i>	Modersmål <i>Svensson</i>
11,30—12	Historia <i>Svensson</i>	Historia <i>Wallin</i>	Kemi <i>Hård</i>

12,30 e. m. utföres av eleverna sång i gymnastiksalen, varefter läsårets avslutning omedelbart följer.

Inträdesfordringar.

I enlighet med Kungl. Maj:ts nådiga kungörelse den 29 Oktober 1909 fordras för inträde i kommunala mellanskolas första klass att vid offentlig inträdesprövning visa sig äga det kunskapsmått, som inhämtas i högsta årskursen av folkskola, anordnad enligt gällande normalplans typ litt. A.

Vid inträdesprövning lägges särskild vikt vid kunskaperna i modersmålet och räkning.

För inträde i övriga klasser fordras att kunna nöjaktigt redogöra för samtliga de kurser, som lästs i klasserna före den, i vilken inträde sökes.

Inträdessökande bör vid anmälningen förete *dels* intyg från vederbörande prästerskap, innehållande uppgift om ålder, faderns namn och yrke, hemort samt vaccination, *dels*, därest han förut varit i annat läroverk intagen eller bevistat folkskola, vederbörligt betyg från nämnda läroverk eller folkskola.

Inträdessökande, som förut bevistat *kommunal mellanskola*, äger, om inträde sökes inom ett år efter avgången från skolan, att utan examen vinna inträde i den klass, där han vid sin avgång befann sig.

För övrigt *berättiga inga betyg till inträde utan examen.*

Bil. D.

Sammanfattning

**av den kompetens, som med avseende å fordringarna på förvärvad
allmänbildning åtföljer avlagd realskolexamen.**

Avlagd godkänd realskolexamen med här upptagna tilläggsfordringar jämte övriga kompetensvillkor, angående vilka bestämmelser äro utfärdade i en eller flera av nedan angivna författningar, berättigar:

A) till inträde i följande fackskolor och specialkurser:

1) *posttelevkursen*, efter omkring ett års övningstjänstgöring vid postkontor, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, franska, geografi och matematik (Generalpoststyrelsens cirkulär n:r XXII den 14 juni 1907;)

2) *telegrafelevkursen*, med villkor av vitsordet godkänd i den muntliga prövningen i modersmålet, matematik, geografi, naturlära, tyska, engelska och franska (Telegrafstyrelsens cirkulär n:r 2 den 31 januari 1907, § 141;)

3) *tekniska elementarskolorna*, med villkor av vitsordet godkänd i matematik och under förutsättning att inträde sökes senast höstterminen näst efter det två år förflutit efter examens avläggande (kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående ändrad lydelse av § 6 i stadgarna för de tekniska elementarskolorna den 15 juni 1877;)

4) *lantbruksinstitutet vid Ultuna och lantbruksavdelningen vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp*, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, geografi, matematik och naturlära (förnyade kungl. stadgarna för lantbruksinstitutet vid Ultuna den 3 juni 1904, § 18 c,) och kungl. stadgarna för lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp av samma datum, § 17 b,) samt kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående viss behörighet för den, som avlagt realskolexamen, att vinna inträde vid nämnda institut;)

5) *skogsinstitutets lägre kurs*, med villkor av vitsordet godkänd i matematik och naturlära (förnyade kungl. stadgarna för de allmänna skogsläroverken i riket den 13 april 1886, § 10, med ändring i denna § enligt kungl. kungörelserna den 22 maj 1903 och den 26 oktober 1906;)

6) *den för blivande lärare i teckning och välskrifning avsedda undervisningen vid Tekniska skolan i Stockholm*, varjämte fordras att ådagalägga erforderlig skicklighet i frihandsteckning och linearritning, den senare utsträckt till per-

spektiv- och skugglära (kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående ändrad lydelse av § 42 mom. 2 i stadgarna för tekniska skolan i Stockholm den 10 juli 1891;)

B) till anställning i följande tjänstebefattningar:

7) *såsom bokhållare, kontorsskrivare eller vid distrikten anställd tjänsteman vid statens järnvägar*, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, engelska, franska, geografi och matematik; kompetensen omfattar icke anställning som distriktschef, bankdirektör, baningeniör, maskindirektör, maskiningeniör, trafikinspektör, distriktssekreterare, maskininspektör, verkmästare, telegrafinspektör, underingeniör och ritare (Järnvägsstyrelsens order n:r 422 den 10 juli 1907;)

8) *vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning*, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, engelska, franska, geografi, matematik och naturlära, varjämte fordras att hava genomgått tvåårig kurs vid handelsinstitut (kungl. kungörelsen den 12 maj 1865 angående förändrade villkor för anställning i statens civila tjänstebefattningar, mom. 9 samt kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående behörighet för den, som avlagt godkänd realskolexamen och genomgått handelsinstitut, att vinna anställning vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning;)

9) *såsom tjänsteman i något av riksbankens kontor*, varjämte fordras att efter examens avläggande hava genomgått nöjaktig kurs i handelsinstitut, handelskola eller därmed jämförlig bildningsanstalt (kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 i anledning av riksdagens beslut angående villkoren för erhållande av anställning såsom tjänsteman hos riksbanken;)

10) *såsom biträde vid postsparbanken*, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet och matematik (enligt styrelsens för postsparbankens beslut den 13 februari 1907;)

11) *såsom teckningslärare eller musiklärare vid allmänt läroverk* (kungl. stadgan för rikets allmänna läroverk den 18 februari 1905, § 188;)

12) *såsom länsman*, (Kammarkollegii cirkulär angående villkoren för befordran till länsmanstjänster den 21 januari 1842 samt kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående befrielse för den, som aflagt godkänd realskolexamen, från vissa i nämnda cirkulär föreskrivna prov;)

13) *såsom reservofficersvolontär*, utom vid fortifikationen, varjämte fordras att hava genomgått tvååriga kurser vid Frans Schartaus praktiska handelsinstitut i Stockholm, Göteborgs handelsinstitut eller Malmö högre handelsinstitut (kungl. kungörelsen den 16 mars 1906 angående sättet för officers- och reservofficersvolontärers antagning och utbildning samt kungl. brevet den 18 januari 1907 till tjänstförrättande inspektören för militärläroverken, samtliga arméfördelnings-

chefer m. fl. angående rätt för dem, som genomgått Malmö högre handelsinstitut att vinna anställning som reservofficersvolontärer).

Ovan angivna kompetens i fråga om teckningslärarekursen, postelevkurser och telegrafelevkursen samt anställning vid statens järnvägar gäller i tillämpliga delar för såväl manliga som kvinnliga lärjungar, ifråga om anställning vid postsparbanken endast för kvinnliga lärjungar och i övrigt endast för manliga lärjungar

---

Anm. Ovannämnda kungl. kungörelser den 26 oktober 1906 äro intagna Svensk Författnings-Samling 1906, n:r 92.
